

Editorial

Af Carsten Stig Poulsen

Med en timing, der kan ligne planlægning, er temaet for dette nummer af *Ledelse & Erhvervsøkonomi* kommunerne og de kommunale virksomheder. Aktualiteten i problemstillingen skyldes ikke blot kommunalreformens 25 års jubilæum. Kommunen selv er idag ofte kommunens største arbejdsplads og et stigende antal erhvervsøkonomer får ansættelse i kommunal administration eller virksomhed. Hele den kommunale sektor er idag genstand for en intensiv politisk og økonomisk debat, der rammer centrale områder af kommunen og dens opgaver.

Det drejer sig blandt andet om

- grænserne mellem offentlig og privat produktion af varer og serviceydelser
- de stigende krav til kommunale ydelser og det udbyggede samarbejde mellem kommuner på tværs af administrative og politiske grænser
- kommunernes deltagelse i den tiltagende internationalisering
- relationerne mellem politikere og embedsmænd.

Redaktionen for *L&E* ser det som sin primære opgave at fremme formidlingen af nye udviklingstendenser på det er-

hvervsøkonomiske område. Ikke ved at skrive artiklerne selv, men ved at skabe incitament for andre til at levere bidrag af høj kvalitet. Ved tilrettelæggelse af dette nummer har redaktionen haft det held at kunne trække på lektor Jens Gunst, som med en fortid som kommunaldirektør har et indgående kendskab til kommunale forhold og kontakter til nøglepersoner inden for sektoren. En række af disse personer har han formået at få til at skrive her. Den samlede redaktion vil gerne benytte lejligheden til at takke Jens Gunst for hans indsats.

Jens Gunst bidrager selv med den indledende oversigtsartikel, som opridser en række væsentlige udviklingstendenser på det kommunale felt. Hvert af disse uddybes af de efterfølgende forfattere.

Svend Lundtorp giver sit bud på en ny kommunal styreform. Han foreslår en inddelingsreform og en afskaffelse af udvalgstyret.

Jens Chr. Birch vurderer mulighederne for at bruge personalepolitikken som instrument til forbedring af den offentlige servicekvalitet. Indsatsen skal rettes udad mod borgerne, ikke indad mod organisationen selv.

I Peter Gorm Hansens vision om det fremtidige kommunale samarbejde spiller kommunerne en mere aktiv rolle end idag i forhold til erhvervs- og miljøpolitik, som igangsætter, som producent af serviceydelser, etc. Forholdet til den private sektor er både præget af konkurrence og samarbejde med flydende grænser mellem sektorerne.

Den tiltagende markedsorientering af den offentlige produktion er udgangspunktet for Søren Adersens bidrag. Men udgangspunkt i ældre-området inden for den kommunale virksomhed diskuteres også her grænserne mellem privat og offentlig produktion. Behovet for en nytænkning på området påpeges.

Flemming Nielsen behandler grænsedragningsproblemet set i forhold til det frie sygehusvalg. Markedsorientering, efterspørgselsstyring og servicekvalitet er nøgleordene, og virkningen på ledelsessystemerne for sygehusvæsenet vurderes.

De to sidste artikler ser kommunerne i et internationalt perspektiv. For nogle år siden ville et begreb som den kommunale internationalisering vel have virket selvmodsige, men den megen debat om nærhedsprincippet, blandt andet i forhold til EU, har trukket en lige linie mellem Bruxelles og den enkelte kommune.

Paul Kristensen giver en nyttig fremstilling af subsidiaritets-princippet historiske baggrund og dets anvendelse i den aktuelle politiske debat. Kommunernes rolle i denne sammenhæng belyses.

Peter Nedergaard spørger mere konkret om det nyoprettede Regionsudvalg er udtryk for subsidiaritet i praksis? Han diskuterer udvalgets placering i forhold til fire scenarier for EU's udvikling og argumenterer for, at Regionsudvalgets indflydelse vil være afhængig af denne udvikling.